

Srečni ljudje.

22. Svoj križ.

Legenda.

Po kamnati strmi poti ob solnčni vročini koraka romar, noseč težki križ svojega življenja.

Dan se je nagnil; ves zasopljen se ustavi, zamisli in začne mrmrati: »Ej, pač je težek križ, ki mi ga je naložil ljubi Bog. Oh, saj to vem, da moramo vsi nositi vsak svoj križ, da bomo podobni Jezusu Kristusu; toda križ, ki ga jaz nosim, me preveč teži. Moj Bog! Moj Bog! Ali bi mi ne hotel olajšati mojega bremena?«

In kmalu se ga loti spanec, hipoma se razgrne okrog njega velika svetloba; Jezus Kristus se mu prikaže in ga nagovori s prijaznim glasom: »Ti si torej želiš drugačen križ, kakor je tvoj?«

»O dà, Gospod! Jaz sem ubožec, staram se, ne morem več. Glej, že šestdeset let potujem in nosim ta križ, ki ga sicer ljubim, ker prihaja od tebe; pa vendar, Gospod, ko bi . . .«

»Pojdi z menoj, moj sin!« In zazdi se mu, da je pred veliko jamo; in Gospod mu reče: »Tukajle, glej, so zbrani v s i k r i ž i, ki naj bi po mojem usmiljenju odpirali ljudem nebeška vrata. Odloži kar pri vходу svoj križ, pa vstopi in izbiraj ter si izberi križ, ki ti bo najbolj všeč.«

Romar vstopi; pa kar ostrmi pred to množico križev, ki jih je bilo treba nositi od začetka sveta in jih bo treba še prenašati do konca dni. In dolgo časa jih je ogledoval in izbiral. Potežka tega in onega, pa ga odloži; poizkuša zopet in zopet, pa pusti . . . Križi imajo različna imena: Huda vest, — zavist, — nehvaležnost, — nezvestoba, — obrekovanje, — izdajstvo, — uboštvo, — raznovrstne bolezni . . .

Pri vsakem križu je zagodrnjal: »Ne, ne, tega pa že ne. O moj Bog, ali si torej m o r a m izbrati?«

»Brez križa ne more biti nihče na tem svetu; brez križa ni krona v nebesih!« ga zavrne Jezus.

In romar začne zopet od kraja izbirati; zopet išče, preklada, poizkuša, da slednjič obupa in povesi glavo. »Poglej natančneje!« ga vzpodbuja prijazni glas Gospodov. Kar zagleda tam prav blizu prača križ, ki se mu zdi primeren in izmed vseh še najbolj všeč. Vzdigne ga, primerja na ramo, in vzdihljej miru in zadovoljstva se mu ukrade izmed usten: »O, tega, se mi zdi, tega bom pa že nosil. Sicer je nekoliko težak, toda drugi so tako strašni. Ali ga smem vzeti, Gospod?«

»Le vzemi ga!« mu reče Jezus Kristus.

Razpne roke, da bi si ga naložil, pa glasno vzklikne ... Bil je namreč n j e g o v križ, oni križ, ki mu ga je bil Bog odločil v svojem usmiljenju, oni križ, ki ga je bil, češ da je pretežak, odložil prej pri vhodu.

Odslej pa se je čutil naš romar zadovoljnega in srečnega. Pa to velja za vsakega človeka: le na ta način bo srečen, če voljno prenaša bridkosti, ki mu jih je Bog odločil, — če jih je celo vesel.

Ker se križa ne moreš iznebiti,
nad vse boš srečen, če voljno ga znaš nositi!

Gajželnik.

Zavriskal je in poskočil Pipanov Jožek. Bil je vesel samega sebe, in paše in solnca je bil vesel. Vrisk se je razlegal po ravni, da je odmevalo z vseh strani. Jožek je sedel ob grmu ter žvečil kislo jabolko. Krave so mulile travo, junec je vršal v grmovju in poskakoval. Liska je zamukala in pogledala tovarišico bevšo. Junička je zbežljala. Ustavila se je šele na drugem koncu travnika in obrnila pogled v dolino, v vas. Pipanov Jožek je odložil nož z jabolkom ter je hitel vračat neposlušno juničko. Z debelim koroščem jo je ošvrknil parkrat, in obrnila se je. Zopet je sedel Jožek zadovoljno poleg grmičevja. Rezal je po turško trdo jabolko. Včasih, ko je še platno pro-